

Sanastoa alalukuun 11.2

alkuperäiskansa (yhdyssana: alkuperäinen + kansa) kansa, joka on asunut alueella ensimmäisenä ja jo ennen kuin alueelle on perustettu valtio eli maa. Alkuperäiskansalla tarkoitetaan kansaa, joka on joutunut väistämään tai joutunut kohdelluksi huonosti, kun uusia ihmisiä on muuttanut alueelle. Kansa tarkoittaa ryhmää ihmisiä, joilla on tiettyjä yhteisiä piirteitä, kuten samanlainen kieli, kulttuuri tai uskonto.

alkuperäiskansojen → alkuperäiskansa

asema tässä yhteydessä: se, miten joku on suhteessa muihin. Esimerkiksi jos kuninkaalla on ”korkea asema”, hän on kuvainnollisesti (ei välttämättä oikeasti) muiden yläpuolella.

asemaansa → asema

hallita (5) käyttää (usein tärkeintä) valtaa. Esimerkiksi ”kuningas hallitsee maata” tarkoittaa, että kuningas päättää kaikista maan asioista.

hallitsija se, joka käyttää (usein tärkeintä) valtaa eli esimerkiksi kuningas.

julma kauhea, raaka, hirveä, sellainen, joka ei sääli muita

julmia → julma

järjestelmällisesti tässä yhteydessä: organisoidusti, hyvässä ja tarkassa järjestyksessä tai tarkan suunnitelman mukaan.

kansanmurha (yhdyssana: kansa + murha) se, kun hävitetään eli yleensä tapetaan suuri ryhmä ihmisiä, joilla on keskenään esimerkiksi yhteinen kieli tai uskonto.

kansanmurhat → kansanmurha

kansanmurhiin → kansanmurha

kansanmurhiin → kansanmurha

kansanmurhista → kansanmurha

kohde tässä yhteydessä: se, johon asia kohdistuu. Esimeriksi ”kansanmurhan kohde” tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka on yritetty tappaa

kohdella (3) käsitellä, toimia toisen ihmisen kanssa. Esimerkiksi ”minua kohdeltiin hyvin sairaalassa” se tarkoittaa, että sai hyvää hoitoa ja ihmiset olivat ystävällisiä ja mukavia.

kohteena → kohde

konflikteja → konflikti

konflikti riita

käsitellä (3) tässä yhteydessä: esimerkiksi puhua siitä mitä on tapahtunut, tutkia ja miettiä, yrittää ymmärtää sitä, mitä on tapahtunut,

oikeuksia → oikeus

oikeus lupa tehdä jotakin. Esimerkiksi ”sinulla on oikeus puhua” tarkoittaa, että saat puhua.

siirtomaa alue tai maa, jonka jokin toinen valtio (eli maa) on ottanut itselleen. Esimerkiksi Ranskalla on ollut siirtomaita Afrikassa.

siirtomaan → siirtomaa

siirtomaissa → siirtomaa

siirtomaita → siirtomaa

syrjiä (1) kohdella eri tavalla kuin muita, olla ottamatta esimerkiksi mukaan johonkin, pitää muita huonompina. Jos esimerkiksi joku ei saa työpaikkaa esimerkiksi siksi, että ei ole syntynyt Suomessa, se on syrjintää.

syy miksi jokin asia tehtiin tai asia tapahtui. Esimerkiksi ”myöhästymiseni syy oli se, että bussi hajosi” tarkoittaa, että myöhästyin, koska bussi hajosi.

uhata (4) tässä yhteydessä: olla vaarallinen tai haitallinen jollekin.

valloittaa (1) tehdä valloitus eli ottaa maata joltakin toiselta maalta

valloittaja tässä yhteydessä: ihminen, joka on tullut ottamaan maat pois alkuperäisväestöltä

valloittajat → valloittaja

valloittivat → valloittaa

valta jonkun mahdollisuus määrätä asioista. Esimerkiksi ”hänellä on paljon valtaa perheessä” tarkoittaa, että hän saa päättää monista asioista perheessä.

valtaa → valta

vähemmistö pienempi osa jostakin ihmisryhmästä. Esimerkiksi se, että Suomessa on ruotsinkielinen vähemmistö, tarkoittaa, että Suomessa on pieni ryhmä ihmisiä, joiden äidinkieli on ruotsi. Vähemmistön vastakohta on enemmistö.

vähemmistön → vähemmistö

yksityiskohdat → yksityiskohta

yksityiskohta detalji. Pieni osa jostakin. Jos esimerkiksi katsoo kuvasta jotakin yksityiskohtaa, katsoo pientä osaa siitä.

äänestää (1) antaa ääni eli olla mukana päättämässä jostakin. Esimerkiksi ”äänestää presidentinvaaleissa” tarkoittaa,

että voi antaa yhden äänen jonkin presidentiksi pyrkivän eli presidenttiehdokkaan puolesta

Kuva: mohamed_hassan/Pixabay